

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-06-12

Diarienummer N165-0004/23

Handläggare

Johan Svensson

Telefon: 031-366 20 24

E-post: johan.svensson@socialsydvast.goteborg.se

Ekonomisk lägesrapport per maj 2023

Förslag till beslut

I socialnämnd Sydväst

1. Socialnämnd Sydväst godkänner den ekonomiska lägesrapporten per maj 2023.
2. Socialnämnd Sydväst godkänner förvaltningens förslag att tilläggsbudgeten på 9 300 tkr fördelas till avdelning Barn och Unga (8 300 tkr) och avdelning Boende och hemlöshet (1 000 tkr).
3. Socialnämnd Sydväst antecknar informationen om förvaltningsdirektörens beslut att tillfälligt förstärka den ekonomiska återhållsamheten för samtliga verksamheter.

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit fram en ekonomisk lägesrapport per maj 2023. I ärendet redovisas utfall och helårsprognos samt förslag på hantering av kompletterande budget på 9,3 mnkr.

Socialnämnd Sydväst redovisar en negativ resultatavvikelse i utfall jämfört med budget på -23,6 mnkr. Störst avvikelse för perioden återfinns inom avdelningarna Barn och unga (-16,6 mnkr) samt Boende och hemlöshet (-17,7 mnkr). Besparingsåtgärder är beslutade för avdelningarna men de ekonomiska effekterna är än så länge små.

Nämndens ekonomiska läge är fortsatt ansträngt och det finns risk att förvaltningens nollprognos för helåret inte kommer nås. Därför har förvaltningsdirektör tagit beslut om restriktioner för förstärkt ekonomisk återhållsamhet. Restriktionerna är en tillfällig åtgärd som gäller samtliga förvaltningens verksamheter under 2023.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomisk rapportering görs i ärendets beskrivning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den sociala dimensionen eller barnrättsperspektivet.

Samverkan

Information lämnas på FSG 2023-06-14.

Ärendet

Kommunstyrelsen har för 2023 beslutat om tidplan för uppföljning av nämndernas driftsbudgetar. Med anledning av att stadens ekonomiska förutsättningar bedöms vara betydligt mer ansträngda än under de senaste åren ska kommunstyrelsen löpande informeras skriftligt om det ekonomiska läget. Rapporteringen sker från förvaltningarna till stadsledningskontoret månadsvis, med undantag för per januari, juni och juli. Nämnden kommer utifrån det informeras enligt den beslutade tidplanen för uppföljning nedan.

Uppföljning	Sammanträde	Till Kommunstyrelsen
Ekonomisk lägesrapport per februari	2023-03-29	Ja
Delårsrapport per mars	2023-04-26	Ja
Ekonomisk lägesrapport per april	2023-05-31	Nej
Ekonomisk lägesrapport per maj Redovisning av centrala nyckeltal	2023-06-21	Nej Nej
Delårsrapport per augusti	2023-09-27	Ja
Ekonomisk lägesrapport per september	2023-10-25	Nej
Uppföljning av samlad riskbild och internkontroll	2023-11-29	Nej
Ekonomisk lägesrapport per oktober Redovisning av centrala nyckeltal	2023-11-29	Ja Nej
Ekonomisk lägesrapport per november	2023-12-20	Nej
Årsrapport	Beslutas senare	Ja

Beskrivning av ärendet

Den ekonomiska lägesrapporten per maj är baserad på redovisning för perioden 2023-01-01 - 2023-05-31.

Kompletterande budget

Kommunfullmäktige fattade den 8 juni beslut om kompletterande budget för staden. En förbättrad skatteprognos ger möjlighet att fördela ut medel till stadens nämnder för att underlätta hanteringen av det svåra ekonomiska läget. För socialnämnd Sydväst tilldelas 9,3 mnkr för 2023. Det består i 8,3 mnkr för att täcka kostnadsökningar inom barn och unga samt 1,0 mnkr för utökning av metoden Bostad först inom boendeverksamheten.

Förvaltningens förslag är att tillägsbudgeten fördelas till avsedda verksamheter med 8,3 mnkr till avdelning Barn och unga respektive 1,0 mnkr till avdelning Boende och hemlöshet.

I ärendet för kompletterande budget ges nämnden också möjlighet att avropa totalt 14,1 mnkr utifrån upparbetade kostnader för mottagandet av flyktingar från Ukraina i anvisningsboende. Detta besvarar nämndens hemställan om tilldelning av kommunstödet som gjordes i samband med delårsrapport mars. Medlen avser 2023 och kan avropas under hela året fram till årsbokslutet. Förvaltningen återkommer under hösten med hantering av avrop.

Kommunstyrelsen har dessutom beslutat om en avsättning på 20 mnkr för gemensamt avrop för de fyra socialnämnderna. Det avser förstärkt måltids-, kvälls-, helg- och

lovverksamhet för barn och unga i staden. Förvaltningen återkommer med förslag på hantering av detta avrop efter avstämning med övriga socialförvaltningar.

Ovanstående beslut i den kompletterande budgeten påverkar inte utfallet till och med maj, men har inarbetats i helårsprognosen.

Resultat enligt organisationsstrukturen

Resultat per avdelning/ram (mnkr)	Resultat tom mar*	Resultat tom maj*	Helårsprognos mar 2023	Helårsprognos maj 2023	Budgetram 2023
Barn och Unga	-10,0	-16,6	-15,0	-15,0	259,6
Vuxen och försörjningsstöd	1,3	0,6	-1,0	0,0	322,3
Stadsområde, välfärd och fritid	0,7	1,1	0,0	2,0	51,9
Nämnd och förvaltningsövergr.	6,8	9,9	24,0	28,0	78,4
Stadsområde Sydväst totalt	-1,1	-5,0	8,0	15,0	712,1
Spink	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Boende och hemlöshet	-11,7	-17,7	-23,0	-15,0	62,9
Anvisningsboende Ukraina	-1,1	-1,1	0,0	0,0	0,0
Stadenövergripande uppdrag	-12,6	-18,6	-23,0	-15,0	62,9
Socialnämnd Sydväst totalt	-13,7	-23,6	-15,0	0,0	775,0

* Ackumulerad avvikelse för perioden mellan utfall och budget

Utfall för perioden

Till och med maj är nämndens resultat ett underskott på -23,6 mnkr jämfört med budget. Det innebär en fortsatt försämring av utfallet och det beror på underskott i avdelningarna Boende och hemlöshet samt Barn och unga.

Störst avvikelse återfinns inom det stadenövergripande uppdraget Boende och hemlöshet med ett underskott på -17,7 mnkr. Beläggningsgraden har ökat något men är fortsatt lägre än budgeterat, vilket medför en stor avvikelse på intäktssidan som inte möts upp av motsvarande kostnadsänkningar. Nämnden beslutade om åtgärder på aprilsammanträdet för att öka beläggningsgraden och sänka kostnaderna. En del av åtgärderna är mer långsiktiga, men även när det gäller de kortsiktiga besparingsåtgärderna är de ekonomiska effekterna än så länge små.

För stadsområdet Sydväst är underskottet -5,0 mnkr för perioden. Avdelning Barn och unga redovisar ett underskott på -16,6 mnkr på grund av att kostnader för köpta insatser i form av institutionsvård och familjehem har ökat. På grund av kompetensförsörjningssvårigheter har även kostnaderna för inhyrd personal ökat, vilket innebär att tidigare överskott i personalbudget äts upp.

Inom avdelningarna Vuxen och försörjningsstöd samt Stadsområde, välfärd och fritid redovisas mindre överskott och den outnyttjade nämndreserven ger ett överskott i Nämnd och förvaltningsövergripande.

I utfallet är den senaste kompletterande budgeten inte inkluderad eftersom kommunfullmäktiges beslut togs först i juni.

Helårsprognos

Nämnden beslutade om en åtgärdsplan för ekonomi i balans den 26 april. Vid bedömning av prognos har detta beaktats samt även att kommunfullmäktige tagit beslut om kompletterande budget och gett möjlighet för socialnämnderna att avropa medel från kommuncentral pott (20 mnkr). Viktigt att poängtera är dock att bedömningarna är osäkra med tanke på den korta tiden som passerat sedan besluten.

Arbetet med åtgärder inom Boende och hemlöshet samt Barn och unga har ännu inte gett några större effekter i det ekonomiska utfallet och båda avdelningarna gör större underskott under maj månad. Prognoserna för Barn och unga (-15 mnkr) samt Boende och hemlöshet (-15 mnkr) förutsätter en kraftigt dämpad kostnadsutveckling under resterande del av året. I dessa prognoser har budgettillskott på 8,3 mnkr respektive 1,0 mnkr inarbetats. Jämfört med tidigare prognos innebär det därmed en försämrad prognos för Barn och unga.

Inom Boende och hemlöshet är en viktig åtgärd på längre sikt att se över organisationen. På sikt förväntas det minska antalet chefstjänster och skapa bättre förutsättningar för ledning och styrning. Detta arbete pågår och kommer konkretiseras under hösten i dialog med fackliga representanter.

För Anvisningsboende Ukraina kan nämnden avropa kostnadstäckning från kommuncentral post på 14,1 mnkr, vilket tryggar bedömningen om en nollprognos.

För avdelning Stadsområde, välfärd och fritid förbättras prognosen till 2,0 mnkr och i detta har möjligheten att avropa kommuncentrala medel beaktats. Dialog med övriga socialnämnder kommer ske till delårsrapport augusti då gemensamt avrop planeras ske.

Sammantaget för stadsområde Sydväst är prognosen ett överskott genom att vara restriktiv med fördelning av tilldelade tilläggsmedel samt genom att ianspråkta nämndens reserv. Detta täcker upp för underskottet i det stadenövergripande uppdraget Boende och hemlöshet, vilket ger en nollprognos för nämnden som helhet.

Förvaltningens bedömning

Nämndens ekonomiska läge är ansträngt med underskott i utfall jämfört med budget och en hög nettokostnadsutveckling jämfört med 2022. Nämnden har tilldelats tilläggsbudget som innebär att underskottet inom avdelning Barn och unga bedöms kunna balanseras upp för stadsområdet som helhet till årets slut. Möjligheten att avropa medel till avdelning Stadsområde, välfärd och fritid förbättrar också det ekonomiska läget även om överenskommelse om gemensamt avrop med övriga socialnämnder ännu inte är klar.

För det stadenövergripande uppdraget Boende och hemlöshet pågår arbete med åtgärder enligt beslutad plan för ekonomi i balans. De ekonomiska effekterna är ännu svårbedömda, men avdelningen bedöms inte ha förutsättningar att hämta in underskottet i utfallet. Ambitionen är i första hand att stabilisera det ekonomiska läget och nå en

löpande balans mellan intäkter och kostnader, det vill säga ett nollresultat under hösten. En utmaning är att åtgärder som omställning/avveckling av verksamheter ofta medför en tillfällig puckelkostnad och därmed tar tid innan det kan påverka ekonomin positivt.

Förstärkt ekonomisk återhållsamhet i förvaltningens verksamheter

Förvaltningen ser risker utifrån det ansträngda ekonomiska läget och gör därför bedömningen att pågående besparingsåtgärder behöver kompletteras med en förstärkt ekonomisk återhållsamhet i alla förvaltningens verksamheter. Beslutet gäller hela förvaltningen och ska ses som en tillfällig åtgärd som gäller tillsvidare, men som längst till den sista december 2023.

Nedan framgår exempel på restriktioner och åtgärder som gäller från och med 13 juni:

- Inköpsrestriktioner: Ekonomisk återhållsamhet för inköp som inte är nödvändiga för den löpande driften. Till exempel kan det vara utbyte av inredning och åtgärder i lokaler.
- Stopp för inhyrning av personal och konsulter som inte är nödvändig för att klara verksamheten.
- Restriktioner för intern representation och konferenser/utbildningar. Förvaltningen avstår att boka konferenser/utbildningar som inte är nödvändiga för att klara uppdraget.
- Rekryteringsrestriktioner: För tjänster som inte är nödvändiga för verksamheten avslutas tidsbegränsade anställningar och tjänster vakanshålls om möjligt. Övertid ska fortsatt bara beviljas när det är nödvändigt.
- Intäkter och tilläggsbudget: Förvaltningen tilldelas ibland ytterligare intäkter eller budgetmedel under året. När det sker behöver i första hand förvaltningens grunduppdrag prioriteras och säkras. Nya aktiviteter som ökar kostnaderna beaktas i andra hand.

Beslutet ska skickas till:

Ekonomiskt utfall och prognos förmedlas till kommunstyrelsen via stadens ekonomi- och uppföljningssystem.

Johan Svensson

Avdelningschef Ekonomi

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör